

Examen HAVO
2022

tijdvak 1
maandag 30 mei
13.30 - 16.00 uur

Turks

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 48 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 54 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Araba Doktoru

- In de tekst staat dat er vier vaardigheden nodig zijn om een goede automonteur te kunnen worden.
- 3p 1 Noteer drie van deze vaardigheden.
Je mag in het Turks antwoorden.
- 1p 2 Wat past er op de open plek bij 2 in alinea 2?
A alingan
B ısrarcı
C pişman
D utangaç
- 1p 3 Parçaya göre Seda'nın Avrupa'ya gitmesinin kendisine getirileri nelerdir?
A Batı kültürünü yakından tanınması
B eğitime daha çok önem vermesi
C kendini daha iyi tanımaya başlaması
D planlarını ertelemekten vazgeçmesi
- 2p 4 Twee zinnen in de alinea's 4 en 5 beschrijven de moeilijkheden die Seda heeft gehad in haar werkplaats.
Noteer de eerste twee woorden van **beide** zinnen.
- 1p 5 Dördüncü paragrafta '**bu fırsatı**' ifadesiyle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?
A ailesinin kendisini sahiplenmesi
B insanların kendisiyle alay etmesi
C iş yeri açmasına izin verilmesi
D kadınların erkeklerle eşit olması
- 1p 6 Wat past er op de open plek bij 6 in de laatste alinea?
A Halbuki
B Ne yazık ki
C Oysa ki
D Tam da
- 1p 7 Bu parçada yazarın vurguladığı ana düşünce nedir?
A erkeklerin birçok mesleği kaybetmesi
B iş dünyasında pozitif ayrımcılık yapılması
C kadınların erkeklerden üstün olması
D toplumun kadına karşı önyargısı

Tekst 2 Arkadaşlık

- 2p 8 Zijn onderstaande beweringen over vriendschap juist of onjuist volgens de alinea's 1 tot en met 4?
Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 De belangrijkste factor bij het omgaan met conflicten met vrienden is je eigen wil.
 - 2 Volgens biologen is vriendschap gebaseerd op wederzijdse belangen.
 - 3 Volgens sociaalpsychologen houden vrienden niet bij hoeveel ze elkaar helpen.
 - 4 We kiezen vrienden die op onze familieleden lijken.
- 1p 9 Beşinci paragrafta aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?
A benzer özellikler
B farklılıklar
C karşıtlılık
D ortak çıkarlar
- 1p 10 Wat past er op de open plek bij 10 in alinea 6?
A beklentisiyle
B heyecanıyla
C korkusuyla
D üzüntüsüyle
- 1p 11 Son paragrafta geçen '**lafta kalıyor**' ifadesiyle aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?
A Hiçbir şey beklemeden arkadaşlarının yanında ol, kanıtla kendini!
B Kendi özel becerilerinle kimseye ihtiyaç duymadan tutun hayata!
C Ne yazık ki dostluklar karşılıklı kazançlar üzerine kuruludur, unutma!
D Yön verirken kendi hayatına, iyilik yap, bencillikten uzaklaş!
- 1p 12 Parçanın yazı türü aşağıdakilerden hangisidir?
A anı
B günlük
C hikaye
D makale

Tekst 3 Halkın Hava Tahmin Raporu

- 1p 13 Yazarın parçaya bir atasözüyle başlamasının sebebi nedir?
Çünkü yazar,
A günümüzde de insanların doğayla iç içe yaşadığını vurgulamak istiyor.
B hava tahminlerinin sözlü kültürümüzü bile etkilediğini göstermek istiyor.
C mart ayının insanlar üzerindeki olumsuz etkisini vurgulamak istiyor.
D yazısında meteorolojinin önemini vurgulamak istiyor.
- 1p 14 Yazar üçüncü paragrafta hava tahminleriyle ilgili hangi gerçeği vurgular?
A hava tahmini yaparken halkın aslında teknolojiden nasıl faydalandığını
B hava tahminlerinin bazı yörelerde fiziki farklılık sebebiyle yanıltıcı olduğunu
C hava tahminlerinin farklılık göstermesi sebebiyle insanların düzensiz yaşadığını
D hava tahminlerinin yöreye ve coğrafi şartlara bağlı değişiklik gösterdiğini
- 1p 15 Parçaya göre hava tahminlerinde aşağıdaki değerlendirmelerin hangisi doğrudur?
A Aylık hava tahminlerinde ayın denize yansıma şekli belirleyici olur.
B Günlük hava tahminlerinde bulutların konumu göz önüne alınır.
C Haftalık hava tahminlerinde ayın parlaklığına ve rengine bakılır.
D Yıllık hava tahminlerinde bulutların rengi, tahmini belirler.
- 1p 16 Dördüncü paragrafta gelmesi gereken en uygun alt başlık aşağıdakilerden hangisidir?
A Güneşi bulunca ayın nerede olduğunu bulmak kolay
B İki haftada yılın tamamının tahmini saklı
C Ocak ayı sadece takvimi değil tahminleri de başlatır
D Yılın her gününü ayrı ayrı değerlendirmek gerek
- 1p 17 'Kuş dalın neresine konmuş' hikayesi hava tahminleriyle ilgili hangi gerçeğin önemini vurgular?
A Eskiden insanlar hava tahminleri sayesinde göçebe hayattan kurtulmuştu.
B Eskiden tahminler yanıltıcı olduğundan insanlar bunlara kulak asmazdı.
C İnsanlar hayatlarına sadece haberlerde çıkan hava tahminine göre yön verirdi.
D Tahminler, eskiden insanların hayatlarını yönlendirmede belirleyici bir etkendi.

- 2p 18 Geef van onderstaande beweringen over de weersvoorspellingen en gezegdes aan of die volgens de alinea's 2, 4 en 6 juist of onjuist is. Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad.
- 1 Als honden hun staart omhoog doen, betekent het dat het kouder wordt.
 - 2 Gezegdes gaan niet allemaal over weersvoorspellingen, maar ook over buitengewone situaties.
 - 3 De meeste jaarlijkse weersvoorspellingen worden gemaakt door nomaden.
 - 4 Tegenwoordig geloven mensen de oude weersvoorspellingen niet meer.

Tekst 4 Uzun Süre Suda Kalan Eller Neden Buruşur?

- 1p 19 Met welke twee voorbeelden vergelijkt de schrijver gerimpelde handen? *Je mag in het Turks antwoorden.*
- 1p 20 Wat is volgens het experiment van Smulders de mogelijke functie geweest van gerimpelde handen? (alinea 4)
- 1p 21 Beşinci paragrafta yazarın vurgulamaya çalıştığı nedir? yapılan araştırmanın
- A aslında henüz aranan yanıtlar için yetersiz kaldığı
 - B biyologların yapacağı araştırmalara ışık tuttuğu
 - C önceki araştırmaların sonucunu desteklediği
 - D önceki sonucun yanlış olduğunu ortaya çıkardığı
- 2p 22 Geef van onderstaande beweringen over het antwoord op de vraag in de titel aan of deze volgens de tekst juist of onjuist is. Noteer 'juist' of 'onjuist' achter elk nummer op het antwoordblad. Gerimpelde handen worden veroorzaakt door
- 1 water dat onder de huid terechtkomt en de huid daardoor uitrekt.
 - 2 de bloedvezels die volumeafname veroorzaken in de vingertoppen.
 - 3 het vocht dat bloedvaten in de vingertoppen verwijden.
 - 4 de talgklieren die volumetoename veroorzaken in haarwortels.

Tekst 5 Fazla mı Ön Yargılı?

- 1p 23 Ay-rın-tı rumuzlu okuyucu Gülenay Hanım'ı hangi konuda eleştiriyor? Gülenay Hanım'ın
- A anlatımının tek düze olduğu konusunda
 - B karakterlerini yanlış seçmesi konusunda
 - C orijinallikten uzak olduğu konusunda
 - D ön yargılı olduğu konusunda

Tekst 6 Kahvehane Kültüründen Kitap Kafelere

- 1p 24 Voor welk dilemma bieden de 'kitap kafeler' een oplossing volgens de schrijver?
- 1p 25 Voor welke twee traditionele locaties is 'kitap kafe' een vervanger volgens de tekst?
Noteer beide locaties.
- 1p 26 Ray Oldenburg'un parçadaki tanımına göre 'üçüncü yerler'den kastedilen nedir?
A esnafın işine ara verdiği mekânlar
B fikir alış verişinin yapıldığı ortamlar
C ticaretin kalbinin çarptığı yerler
D sanatın yaşatıldığı merkezler
- Minoa Bookstore Cafe is ook een groothandel voor boeken.
- 1p 27 Noteer de eerste twee woorden van de zin waarin dat staat.
- 1p 28 Parçanın bütünü değerlendirildiğinde aşağıdaki ifadelerden hangisi parçayı özetlemektedir?
A dijital kitapların rağbet görmesi
B erkek egemen kültürün değişimi
C kitap değiş-tokuşunun artması
D müşteri ihtiyaçlarının değişimi

Tekst 7 Yaşadığımız Anı Iskalamayalım!

- 1p 29 Birinci ve ikinci paragrafı aşağıdakilerden hangisi özetlemektedir?
A fark edilme isteğinin dezavantajları
B farkındalığın hangi koşullarda oluştuğu
C deneyimlerimizi önyargıdan uzak yorumlama
D insanın her şeyi gönül gözüyle görebilmesi
- 1p 30 Wat past er op de open plek bij 30 in alinea 3?
A abartır
B bastırır
C değerlendirir
D dinler

- 1p 31 Parçaya göre başımıza gelen olaylar karşısında sessiz kalmamız aşağıdakilerden hangisine yol açmaktadır?
A bedensel sorunlarımızın başlamasına
B geçmişe sadık kalmamıza
C kafamızın rahat olmasına
D kendi kendimizi yememize
- 1p 32 Yazar, yedinci paragrafta göre yazısını nasıl sonuçlandırıyor?
A eleştiri yaparak
B özet yaparak
C tavsiye vererek
D uyarıda bulunarak

Tekst 8 Çok Kültürlü Yaşam

- 1p 33 Her paragrafta bir alt başlık koymak gerekseydi ikinci ve dördüncü paragrafta en uygun alt başlık aşağıdakilerden hangisi olurdu?
A Çok kültürlü toplumlar
B İletişimin gizli gücü
C Kültürün etkileri
D Kültürün tanımı
- 1p 34 Beşinci ve altıncı paragraflarda yazar, sırasıyla aşağıdakilerden hangisini dolaylı olarak belirterek parçaya bir bütünlük katmaktadır?
A eleştiri – kızgınlık
B hayranlık – sitem
C küçümseme – hoşgörü
D yergi – övgü
- 1p 35 Wat past er op de open plek bij 35 in alinea 7?
A Buna rağmen
B Çünkü
C Fakat
D Nedense
- 1p 36 Aşağıdakilerden hangisi parçanın bütünüyle **çelişmektedir**?
A Edinilen kültürel özellikler başka yerlerde de yaşanabilir.
B Hayata dair ne varsa kültürün vazgeçilmez bir parçasıdır.
C Sahip olunan kültürel özelliklerin değişmezliği bir gerçektir.
D Toplumların kimliğini bireylerinin kabul ettiği değerler belirler.

Tekst 9 Dinlenmeyen Tanıklar

- 1p 37 Birinci paragrafta aşağıdakilerden hangisi 'yazarın geçmişe bakış açısını' en iyi özetler?
A geçmişe özlem
B geçmişle hesaplaşma
C geçmişten ders alma
D geçmişten pişmanlık
- 1p 38 İkinci paragrafta yer alan 'bağrına bastı', 'açtı kollarını', 'kucaklamaya devam ediyor' deyimlerinde hangi söz sanatı kullanılmıştır?
A abartma
B benzetme
C kişileştirme
D konuşurma
- 1p 39 Üçüncü paragrafa göre Sirkeci Garı en iyi nasıl tanımlanabilir?
A dünyaya açılan kapı
B gurbetçilerin umut durağı
C modern mimarinin sembolü
D yolculuk anılarının mekânı
- 1p 40 Wat is er zo bijzonder aan het treinstation van Dalaman volgens de tekst?
- 1p 41 Beşinci paragrafın başlığı olan 'Duyarlılığın Son Seferi'ni en iyi anlatan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?
A çevreye verilen değer
B değerbilirliğin yaşatıldığı ortam
C eski trenlere verilen değer
D Japon mimarisinin son tanığı
- 1p 42 Parçanın başlığını en iyi anlatan seçenek aşağıdakilerden hangisidir?
A artan tahammülsüzlük
B kaybolan mimari estetik
C unutulmuş eski istasyonlar
D yok olan tarih bilinci

Tekst 10 Önemli Olan Yolda Olmak

- 1p 43 Tot welk inzicht komt de schrijver in alinea 2?
Je mag in het Turks antwoorden.

- 1p 44 Yazar, üçüncü paragrafta seyahat etmeyi ne şekilde anlatmaktadır?
A benzeterek
B kişileştirerek
C konuşturarak
D överek
- 1p 45 Yazar, yolculukları sırasında aslında neyi yaşıyor?
A doğayı, insanları ve kendini
B eski trenlerin güzelliğini
C hayatın zor şartlarını
D paralel bir evreni
- 1p 46 Altıncı paragrafa göre bağımsız düşünmeyi öğrenme insana en çok ne kazandırıyor?
A Başkalarını mutlu etmeyi daha iyi beceriyor.
B Kent stresini daha kolay yenebiliyor.
C Yaşamında kendi kararlarını verebiliyor.
D Yerleşik değer yargılarını yıkıp geçebiliyor.
- 1p 47 Wat past er op de open plek bij 47 in alinea 7?
A ait olma
B hayranlık
C iyi niyet
D merhamet

Tekst 11 Dört Yazarla İstanbul'u Okumak

Je hebt een opdracht gekregen over de minder bekende bezienswaardigheden van Istanbul. Je gaat op zoek naar informatie hierover.

- 1p 48 Welk boek kan je hiermee helpen?
Noteer de titel van het boek.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.